

Соціально-економічне становище Кіровоградської області за січень–серпень 2013 року

(Головне управління статистики у Кіровоградській області повідомляє)

Промисловість

У серпні 2013р. обсяги промислового виробництва зменшилися порівняно з попереднім місяцем на 13,1%, серпнем 2012р. – на 10,2%. За підсумками січня–серпня 2013р. приріст виробництва у промисловості становив 9%.

У **добувній промисловості і розробленні кар’єрів** у січні–серпні 2013р. порівняно з відповідним періодом 2012р. обсяг виробництва продукції зріс на 11,2%, найбільше – у добуванні каменю, піску та глини – на 9,1%.

На підприємствах **переробної промисловості** приріст виробництва у січні–серпні 2013р. порівняно з відповідним періодом попереднього року становив 8,7%.

У *виробництві харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів* випуск промислової продукції порівняно з січнем–серпнем 2012р. збільшився на 13,7%, у т.ч. у виробництві продуктів борошномельно-круп’яної промисловості – на 26,3%, інших харчових продуктів – на 24,8%, олії та тваринних жирів – на 15,6%, напоїв – на 5,8%.

Зросло виробництво олії соняшникової нерафінованої та її фракцій, крім фракцій із зміненним хімічним складом на 104,6 тис.т, борошна – на 6446 т, круп – на 2863 т, виробів кондитерських цукрових, що не містять какао – на 1004 т, виробів здобних (булочок підвищеної калорійності, слойоних, рулетів з маком, рогаликів тощо) – на 147 т, м’яса свиней свіжого чи охолодженого – на 144 т, сирів жирних – на 132 т, оселедців солоних – на 3 т.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів за підсумками січня–серпня 2013р. випуск продукції збільшився на 6,2%, у т.ч. виробництві одягу – на 11,1%.

У *виробництві хімічних речовин і хімічної продукції* у січні–серпні 2013р. випуск промислової продукції збільшився на 10,8%, у т.ч. на підприємствах з виробництва фарб, лаків і подібної продукції, друкарської фарби та мастик – на 11,7%, основної хімічної продукції, добрив і азотних сполук, пластмас і синтетичного каучуку в первинних формах – на 5,6%.

У *металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування* випуск продукції порівняно з січнем–серпнем 2012р. збільшився на 13,5%.

На підприємствах з **постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** приріст виробництва у січні–серпні 2013р. становив 7,2%.

У *машинобудуванні* індекс промислової продукції у січні–серпні 2013р. становив 94,6%, на підприємствах з виготовлення виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічної діяльності – 92,9%, виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 86,8%.

Сільське господарство

У січні–серпні 2013р. індекс обсягу сільськогосподарського виробництва по області порівняно з відповідним періодом 2012р. становив 129,3%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 157,4%, у господарствах населення – 109,1%.

Рослинництво. За січень–серпень 2013р. індекс обсягу виробництва продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2012р. склав 150,5%, у т.ч. в сільськогосподарських підприємствах – 175,8%, у господарствах населення – 119,4%.

Станом на 2 вересня п.р. всіма категоріями господарств області зернові і зернобобові культури (без кукурудзи) скошено та обмолочено на площі 456,4 тис.га, що складає 96,8% площі посіву зернових культур (без кукурудзи), посіяних під урожай поточного року (торік – 93,8% таких площ). Загалом по області намолочено 1644,1 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що в 1,7 р.б. ніж на 3 вересня 2012р., у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами – 1355,2 тис.т (в 1,7 р.б.), господарствами населення – 288,9 тис.т (в 1,7 р.б.).

Виробництво озимих зернових культур склало 1406,1 тис.т або 85,5% загального обсягу зібраного зерна, з них пшениці озимої – 1133,8 тис.т (80,6%), ячменю озимого – 268,9 тис.т (19,1%). Середня врожайність пшениці озимої становила 42,4 ц з 1 га (торік – 28,6 ц з 1 га), ячменю озимого – 34,9 ц з 1 га (21,6 ц з 1 га).

На початок вересня п.р. валовий збір ярих зернових культур склав 238 тис.т (торік – 242,7 тис.т). У загальному виробництві ярих зернових 83,2% склав ячмінь ярий (198 тис.т), врожайність якого склала 21,8 ц з 1 га, проти 18,8 ц з 1 га торік, площа збирання – 91 тис.га (110,5 тис.га торік).

Ріпак (озимий і ярий) зібрано на площі 52,2 тис.га (98,5% площ, що підлягають до збирання), його валовий збір становив 127,8 тис.т, що в 2,9 р.б. ніж на 3 вересня 2012р., середня врожайність – 24,5 ц з 1 га (торік – 18,9 ц з 1 га).

Усіма категоріями господарств накопано 323,7 тис.т картоплі (97 ц з 1 га), що на 1% менше ніж на початок вересня 2012р. Виробництво овочів відкритого ґрунту становило 100,7 тис.т, середня врожайність склала 93 ц з 1 га. Господарствами населення одержано майже 100% загального обсягу картоплі та 98,3% овочів.

Загальне виробництво плодоягідної продукції збільшилось проти 3 вересня 2012р. в 1,6 раза (за рахунок підвищення врожайності з 1 га площі насаджень у плодоносному віці на 42,2 ц або в 1,8 р.б.) і становило 19,7 тис.т.

Станом на 2 вересня п.р. сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) для забезпечення врожаю наступного року підготовку ґрунту під посіви озимих культур, включаючи чисті пари, проведено на площі 167 тис.га проти 177,8 тис.га на початок вересня 2012р.; зяблеву оранку – на 111,6 тис.га проти 94,3 тис.га. Озимі на зерно і зелений корм, уключаючи ріпак, під урожай 2013р. посіяно на площі 9,6 тис.га (торік – 34,3 тис.га), у т.ч. зернові на зерно – на площі 0,4 тис.га, ріпак – на площі 9,2 тис.га. Під посіви цих культур унесено 3,1

тис.ц мінеральних добрив (у поживних речовинах). У розрахунку на 1 га посівної площі було внесено 32,1 кг мінеральних добрив (проти 24,7 кг відповідної дати торік).

Тваринництво. У січні–серпні п.р. індекс обсягу виробництва продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2012р. становив 100,0%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – 98,1%, у господарствах населення – 100,6%.

Виробництво м'яса господарствами усіх категорій у січні–серпні 2013р. склало 42,9 тис.т. Збільшення виробництва м'яса порівняно з січнем–серпнем 2012р. відбулося за рахунок росту обсягів реалізації худоби та птиці на забій у сільськогосподарських підприємствах (на 1 тис.т або на 8,3%). У структурі реалізації худоби та птиці на забій сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) частка свиней становила 77,2% (у січні–серпні 2012р. – 77,5%), великої рогатої худоби – 20% (19,1%), птиці всіх видів – 2,3% (2,9%).

Обсяг вирощування худоби та птиці в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) у січні–серпні 2013р. становив 13,6 тис.т, що на 6,2% більше ніж у відповідному періоді 2012р., у т.ч. великої рогатої худоби – 2,5 тис.т (на 0,7% менше), свиней – 10,7 тис.т (на 7,2% більше), птиці – 0,3 тис.т (на 32,3% більше). Співвідношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій становило 103,8% (у січні–серпні 2012р. – 105,7%). Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зменшились на 0,4% та становили 459 г, свиней – зросли на 7,3% (380 г).

У січні–серпні 2013р. виробництво молока в усіх категоріях господарств збільшилося порівняно з січнем–серпнем 2012р. на 0,8% і склало 228 тис.т, у т.ч. господарствах населення – на 1,1% (196,8 тис.т), у сільськогосподарських підприємствах – зменшилося на 1% (31,2 тис.т).

Порівняно з січнем–серпнем 2012р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) середній надій молока від однієї корови збільшився на 58 кг (на 1,9%) і становив 3042 кг.

Загальне виробництво яєць усіма категоріями господарств у січні–серпні 2013р. зменшилося порівняно з січнем–серпнем 2012р. на 2,1% і склало 388,3 млн.шт., у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами – на 19,7% (128 млн.шт.). Натомість господарства населення наростили виробництво яєць на 9,7% (260,3 млн.шт.).

Несучість курей-несучок у січні–серпні 2013р. становила 224 яйця та залишилась на рівні відповідного періоду 2012р.

У господарствах усіх категорій чисельність поголів'я великої рогатої худоби становила 157,6 тис. голів (на 3,8% більше ніж на 1 вересня 2012р.), у т.ч. корів – 67,8 тис. голів (на 0,7% менше), свиней – 280,8 тис. голів (на 0,6% більше), овець та кіз – 60,3 тис. голів (на 0,5% більше), птиці – 6439,1 тис. голів (на 0,2% менше).

У сільськогосподарських підприємствах (крім малих) порівняно з 1 вересня 2012р. зросло поголів'я великої рогатої худоби на 0,9%, овець та кіз –

на 0,9%; поголів'я корів, свиней та птиці – зменшилося відповідно на 0,6%, на 1,1% та на 18,3%.

На початок вересня 2013р. населенням утримувалось 79,8% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби (на 1 вересня 2012р. – 79,2%), у т.ч. корів – 83,9% (83,9%), свиней – 54,3% (53,4%), овець і кіз – 87,7% (87,7%), птиці всіх видів – 87% (84,1%).

Станом на 1 вересня 2013р. в аграрних підприємствах області (крім малих) було в наявності кормів усіх видів 64,2 тис.т корм.од, що на 8,4% більше ніж на 1 вересня 2012р., у т.ч. концентрованих – 22,3 тис.т корм.од (на 0,9% більше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 8 ц корм.од кормів усіх видів, у т.ч. концентрованих – по 2,8 ц корм.од (на 1 вересня 2012р. відповідно 7 ц та 2,6 ц корм.од).

Сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) за січень–серпень 2013р. отримано дотацій на продукцію тваринництва, яка реалізована переробним підприємствам на суму 4437,5 тис.грн., у т.ч. за худобу – на суму 600 тис.грн., за молоко – 3837,5 тис.грн.

Реалізація сільськогосподарської продукції. Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої сільськогосподарської продукції у січні–серпні 2013р. порівняно з січнем–серпнем 2012р. зменшився на 6,9%, у т.ч. продукції рослинництва – на 7,7%, продукції тваринництва – збільшився на 0,2%. Частка продукції рослинництва в загальній вартості реалізованої продукції склала 89,7%, тваринництва – 10,3% (у січні–серпні 2012р. відповідно 90,4% та 9,6%).

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) у січні–серпні 2013р. порівняно з січнем–серпнем 2012р. зросли на 4%, у т.ч. на продукцію рослинництва – на 3,9%, на продукцію тваринництва – на 4,9%.

Наявність зерна та насіння соняшнику. На 1 вересня 2013р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 1058,5 тис.т зерна (на 19,4% більше проти 1 вересня 2012р.), у т.ч. 724,4 тис.т пшениці (на 19,3% більше). Із загальної кількості зерна безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) зберігалось 689,5 тис.т зерна, у т.ч. 444,6 тис.т пшениці, 43 тис.т кукурудзи, 168,5 тис.т ячменю, 2,4 тис.т жита. Зернозберігаючі та зернопереробні підприємства мали в наявності 369 тис.т зерна (на 8,9% більше), у т.ч. зернозберігаючі – 312,9 тис.т (на 16,4% більше).

Запаси насіння соняшнику становили 63,1 тис.т (на 7,4% менше порівняно з 1 вересня 2012р.), з них безпосередньо в аграрних підприємствах (крім малих) – 31,7 тис.т (на 4,3% більше), на підприємствах, що здійснюють його переробку та зберігання – 31,4 тис.т (на 16,8% менше).

Капітальні інвестиції.

За січень–червень 2013р. підприємствами та організаціями області за рахунок усіх джерел фінансування освоєно 1126,1 млн.грн. **капітальних інвестицій**, що на 14,9% менше ніж за січень–червень 2012р.

Основним джерелом фінансування капітальних інвестицій у січні–червні 2013р. були власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких освоєно 74,7% усіх капіталовкладень.

Найбільшу частку капітальних інвестицій по області освоєно підприємствами м.Кіровограда (47,4%), Олександрійського (8,1%), Новомиргородського (7%), Кіровоградського (4,6%) та Маловисківського (3,3%) районів.

Найбільшу частку капітальних інвестицій (46,3% або 521,9 млн.грн.) освоєно підприємствами сільського, лісового та рибного господарства. Порівняно з січнем–червнем 2012р. їх обсяги зросли на 36,3%.

За січень–червень 2013р. промисловими підприємствами освоєно 272,4 млн.грн. капітальних інвестицій (24,2% загального обсягу), що на 34,8% менше ніж за січень–червень 2012р.

Зросли обсяги капітальних інвестицій, освоєні організаціями, що здійснюють професійну, наукову та технічну діяльність (у 1,6 раза), діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (на 23,1%); натомість скоротилися – підприємствами тимчасового розміщування й організації харчування (на 83,2%), що здійснюють операції з нерухомим майном (на 54,4%), державного управління й оборони; обов'язкового соціального страхування (на 48,7%), будівництва (на 48,1%), оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів (на 34,1%), транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності (на 29,2%), що надають послуги з інформації та телекомунікації (на 3,5%).

У соціальній сфері спостерігалось збільшення капітальних інвестицій, освоєних організаціями мистецтва, спорту, розваг та відпочинку (в 4,3 раза) та зменшення – установами охорони здоров'я та надання соціальної допомоги (на 45,7%), освіти (на 9,2%).

Капітальні інвестиції у житлові будівлі склали 86,4 млн.грн. (7,7% усіх капіталовкладень), що на 48,4% менше ніж у січні–червні 2012р.

Будівельна діяльність

У січні–серпні 2013р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 243,9 млн.грн. Індекс будівельної продукції у січні–серпні п.р. порівняно з відповідним періодом 2012р. становив 67,6%.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились наступним чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння – 69,9% загального обсягу, решта – з капітального і поточного ремонту (23,8% та 6,3% відповідно).

Транспорт і зв'язок

У січні–серпні 2013р. підприємствами транспорту перевезено 7498,9 тис.т вантажів, що на 3,7% менше ніж у січні–серпні 2012р., вантажооборот зменшився на 7,9% і склав 17643,3 млн.ткм.

Залізницею у січні–серпні п.р. перевезено 5440,5 тис.т вантажів, що на 9,3% більше ніж у січні–серпні 2012р. Збільшилося відправлення основних

номенклатурних груп вантажів: нафти і нафтопродуктів (у 3,2 раза), брухту чорних металів (на 33,9%), будівельних матеріалів (на 3,9%). Разом з цим, зменшилося відправлення лісових вантажів (на 79,7%), кам'яного вугілля (на 40,7%), зерна і продуктів перемолю (на 36%) та чорних металів (на 2,6%). Вантажооборот залізничного транспорту в січні–серпні 2013р. склав 17218,8 млн.ткм, що на 8,2% менше ніж у січні–серпні 2012р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами–підприємцями) у січні–серпні 2013р. перевезено 2055,9 тис.т вантажів, що на 26,7% менше обсягу січня–серпня 2012р., вантажооборот збільшився на 2,9% і становив 423,7 млн.ткм.

На автомобільних шляхах та дорогах області скоєно 211 дорожньо-транспортних пригод, що на 1,9% менше порівняно з січнем–серпнем 2012р., внаслідок чого загинуло 56 осіб (на 9,7% менше), поранено 255 осіб (на рівні відповідного періоду попереднього року).

Всіма видами транспорту у січні–серпні 2013р. перевезено 50,8 млн. пасажирів, що на 14,1% менше ніж у січні–серпні 2012р., пасажирооборот зменшився на 9,3% і склав 774,9 млн.пас.км.

У січні–серпні 2013р. на авіаційному та тролейбусному транспорті відбулося збільшення пасажирської роботи, на автомобільному – зменшення.

Серед міст і районів області обсяги перевезення пасажирів наростили 5 територій, пасажирооборот – 7 територій, знизили показники 18 та 16 територій відповідно.

У січні–липні 2013р. підприємствами–операторами зв'язку реалізовано послуг зв'язку на суму 249,7 млн.грн., що у порівняних цінах на 4% менше ніж у січні–липні 2012р.

Найбільша частка доходів отримана від реалізації послуг мобільного (48,9%), телефонного міського (15,2%), поштового (14,3%), та комп'ютерного (10%) зв'язку.

За січень–липень 2013р. обсяг реалізації послуг пошти та зв'язку населенню склав 175,2 млн.грн., що у порівняних цінах на 2,9% менше ніж у відповідному періоді 2012р. Частка доходів від надання послуг пошти та зв'язку населенню в їх загальному обсязі склала 70,2% проти 66,5% у січні–липні 2012р.

Зовнішня торгівля товарами

Обсяг **експорту товарів** за січень–липень 2013р. склав 536 млн.дол. США, імпорту – 138,8 млн.дол.

Зовнішньоторговельні операції проводились з партнерами 94 країн світу.

Обсяги експорту товарів до країн Азії становили 42,6% загального обсягу експорту, СНД – 23,8%, Європи, у т.ч. до країн Європейського Союзу – по 23,7%, Африки – 9,5%, Америки – 0,3%.

Обсяги експортних операцій порівняно з січнем–липнем 2012р. збільшились до країн Азії – у 3,9 раза, Європи – у 2,2 раза, Африки – в 1,5 раза, Америки – на 40,3%, СНД – на 9,8%.

У цілому область експортувала товари до 74 країн світу, серед яких найбільші обсяги поставок здійснювались до країн Азії – 228,5 млн.дол. Серед найбільших партнерів-країн СНД зросли експортні поставки до Білорусі, серед країн ЄС – до Нідерландів, Іспанії, Польщі, серед інших країн – до Туреччини, Китаю, Індії. Водночас зменшилися поставки до Ізраїлю, Казахстану, Франції, Російської Федерації.

У січні–липні 2013р. з області було експортовано жирів та олій тваринного або рослинного походження на суму 330,1 млн.дол., готових харчових продуктів – на 72,4 млн.дол., машин, обладнання та механізмів – на 69 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 27,2 млн.дол., мінеральних продуктів – на 14,9 млн.дол.

Імпорт товарів здійснювався із 76 країн-партнерів. У січні–липні 2013р. в область з країн СНД надійшло 15% усіх імпортованих товарів, інших країн світу – 85%, у т.ч. з країн ЄС – 47,4% (у січні–липні 2012р. відповідно 6,9%, 93,1% та 58,5%).

Імпортні поставки порівняно з січнем–липнем 2012р. зросли з Норвегії, Білорусі, Китаю, Угорщини, Російської Федерації, Туреччини, скоротилися – з Малайзії, Індонезії, Казахстану, Бельгії, Нідерландів, Чехії, Румунії.

У січні–липні 2013р. в область надійшло механічного та електричного обладнання на суму 49,1 млн.дол., засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів – на 30,8 млн.дол., продуктів тваринного походження – на 14,1 млн.дол., недорогоцінних металів та виробів з них – на 10,7 млн.дол., продуктів рослинного походження – на 8,5 млн.дол.

Споживчий ринок

Оборот роздрібної торгівлі (до якого включено роздрібний товарооборот підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібною торгівлю, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–серпень 2013р. становив 9330,4 млн.грн., що на 9,8% більше обсягу січня–серпня 2012р.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за цей період склав 90,5% і становив 165,2 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, що здійснювали діяльність з роздрібною торгівлю та ресторанного господарства, за січень–серпень 2013р. склав 4179,4 млн.грн., що у порівнянних цінах на 6,4% більше обсягу січня–серпня 2012р.

Реалізація послуг. За січень–серпень 2013р. підприємствами сфери нефінансових послуг реалізовано послуг на суму 2417,3 млн.грн.

У структурі обсягу реалізованих послуг значна частка припадала на послуги різних видів транспорту, складського господарства, пошти та кур'єрської діяльності (73,9%); інформації та телекомунікацій (11,3%); у сфері операцій з нерухомим майном (4,9%).

З основного виду діяльності реалізовано послуг на суму 2338 млн.грн., що становило 96,7% загального обсягу реалізованих послуг.

Обсяг послуг, реалізованих населенню, становив 12,9% загального обсягу реалізованих послуг.

Податок на додану вартість за січень–серпень 2013р. становив 153 млн.грн., доходи від здавання в оренду власних приміщень – 14,5 млн.грн.

Обсяг реалізованих послуг у розрахунку на одного мешканця області у січні–серпні 2013р. склав 313,22 грн.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін у серпні 2013р. порівняно з липнем 2013р. становив 99,6%, з початку року – 98,8% (по Україні – 99,3% та 99,4% відповідно).

На споживчому ринку в серпні 2013р. ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизились на 1,2%. Найбільш суттєво подешевшали овочі – на 14,6% та фрукти – на 9,1%. На 2,3–0,2% знизились ціни на продукти переробки зернових, мед натуральний, цукор, морозиво, макаронні вироби, кисломолочну продукцію. Водночас відчутно (на 19,2%) зросли ціни на яйця. На 3,7–0,1% подорожчали молоко, рис, олія, м'ясо та м'ясопродукти, безалкогольні напої, сири, масло, риба та продукти з риби, сметана.

Зростання цін на алкогольні напої, тютюнові вироби на 1,3% зумовлено подорожчанням тютюнових виробів на 1,7% та алкогольних напоїв – на 0,7%.

Зростання цін на транспорт у цілому на 1,2% в основному відбулося за рахунок підвищення вартості перевезень пасажирським залізничним транспортом на 7,7% та міським транспортом на 4,2%.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива зросли на 0,1%, що в основному пов'язано з підвищенням цін на скраплений газ (на 5,3%).

Підвищення цін у сфері охорони здоров'я на 0,3% в основному зумовлено подорожчанням фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання на 0,5% та стоматологічних послуг на 0,4%.

Фінанси

Фінансовий результат великих та середніх підприємств області (крім банків та установ, що утримуються за рахунок бюджету) до оподаткування (сальдо) за січень–червень 2013р. склав 106,4 млн.грн. прибутку, що на 49,7 млн.грн. менше порівняно з відповідним періодом попереднього року.

Прибутковими підприємствами, частка яких у загальній кількості становила 54,7%, отримано 518,7 млн.грн. прибутку, що відповідно на 1,3 в.п. менше та на 146,1 млн.грн. більше, ніж за січень–червень 2012р. Найбільші обсяги прибутку до оподаткування мали підприємства промисловості – 86,1% загального прибутку по області, оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 10,8%.

За видами промислової діяльності найбільший прибуток отримали підприємства переробної промисловості – 91,2% загального прибутку по промисловості та підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 7,9%.

Питома вага збиткових великих та середніх підприємств області становила 45,3%, що на 1,3 в.п. більше порівняно з відповідним періодом попереднього року, загальний обсяг збитку склав 412,3 млн.грн. та збільшився на 195,8 млн.грн. Найбільший відсоток збиткових підприємств мали підприємства тимчасового розміщування й організації харчування – 100% загальної їх кількості за даним видом економічної діяльності, діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 70%, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 53,8%. Найбільші обсяги збитків отримали підприємства оптової та роздрібною торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 157,3 млн.грн. (38,1% загального збитку по області), промисловості – 139,9 млн.грн. (33,9%), діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 66,6 млн.грн. (16,1%).

Серед видів промислової діяльності найбільший збиток мали підприємства з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря – 42% загального збитку по промисловості та підприємства переробної промисловості – 41,7%.

Доходи населення

У січні–липні 2013р. розмір **середньомісячної номінальної заробітної плати** штатних працівників (по підприємствах, установах, організаціях та їхніх відокремлених підрозділах із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) становив 2559 грн., що на 8,4% вище відповідного показника 2012 року.

Рівень заробітної плати в області становив 79,6% середнього рівня в Україні (3215 грн.).

В економіці області залишається значною диференціація рівня оплати праці серед видів економічної діяльності. Найвищий рівень оплати праці в січні–липні 2013р. спостерігався у працівників транспорту, складського господарства, фінансової та страхової діяльності, добувної промисловості і розробленні кар'єрів, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по області в 1,3–1,5 рази.

Значно нижчою залишається заробітна плата працівників у рибному господарстві, поштовій та кур'єрській діяльності, сфері тимчасового розміщування й організації харчування, творчості, мистецтва та розваг, адміністративного та допоміжного обслуговування, операцій з нерухомим майном, оптової та роздрібною торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів, будівництві, сільському господарстві, сфері охорони здоров'я та надання соціальної допомоги, сфері функціонування бібліотек, архівів, музеїв та інших закладів культури, інформацій та телекомунікацій, освіти. Співвідношення рівня оплати праці в зазначених видах економічної діяльності до середнього по області становило 40,7%–98%.

У січні–липні 2013р. порівняно з січнем–липнем 2012р. спостерігалось збільшення **реальної заробітної плати найманих працівників** на 10,1% (у січні–липні 2012р. порівняно з січнем–липнем 2011р. – на 17,1%).

Загальна сума несплаченої заробітної плати (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств і у фізичних осіб-підприємців) впродовж січня–липня 2013р. зменшилась на 10,1% і на 1 серпня 2013р. становила 35,7 млн.грн.

Обсяг несплаченої заробітної плати на початок серпня 2013р. становив 6,3% фонду оплати праці, нарахованого за липень п.р.

Сума боргу працівникам економічно активних підприємств упродовж січня–липня 2013р. зменшилася на 8,7% і на 1 серпня 2013р. становила 9,3 млн.грн. або 26,1% загальної суми боргу.

З кожних 100 гривень, несплачених економічно активними підприємствами, 44 гривні заборгували своїм працівникам підприємства промисловості.

Упродовж січня–липня 2013р. кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, зменшилася на 28,3% і на 1 серпня 2013р. становила 1,7 тис. осіб або 0,9% загальної кількості штатних працівників. Кожному із зазначених працівників не сплачено в середньому по 5,4 тис.грн., що в 1,9 р.б. розміру середньої заробітної плати, нарахованої штатному працівникові за липень 2013р.

Заборгованість із виплати заробітної плати за рахунок коштів державного бюджету на 1 серпня 2013р. становила 2,7 тис.грн.

Сума заборгованості з виплат працівникам у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності впродовж січня–липня 2013р. зменшилася на 66,3% і на 1 серпня 2013р. становила 153,9 тис.грн.

Сума несплаченої заробітної плати працівникам підприємств-банкрутів упродовж січня–липня 2013р. зменшилася на 10,7% і на початок серпня 2013р. становила 25,4 млн.грн. Серед міст та районів найбільша питома вага боргу цих підприємств припадала на м.Олександрію (73,7%).

На підприємствах, які призупинили виробничо-господарську діяльність у 2010–2012рр. (економічно неактивні), заборгованість із виплати заробітної плати не змінилася і на 1 серпня 2013р. становила 953,1 тис.грн.

У січні–липні 2013р. за **субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії** звернулося 27542 сім'ї, з них у міській місцевості – 13945, сільській – 13597 сімей.

Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 25411 сім'ям, що становило 92,3% загальної кількості сімей, які звернулися за наданням субсидій, з них у міській місцевості – 13534 сім'ям, сільській місцевості – 11877 сім'ям.

Загальна сума призначених місячних субсидій у січні–липні 2013р. склала 785,4 тис.грн., при цьому в міській місцевості – 679,5 тис.грн., сільській місцевості – 105,9 тис.грн. Середній розмір призначеної місячної субсидії на одну сім'ю у липні 2013р. становив 29,6 грн. (у червні 2013р. – 36,4 грн.).

Організаціям, що надавали послуги, в січні–липні 2013р. нараховано коштів у сумі 25918,9 тис.грн., перераховано – 30247,7 тис.грн. (109,1% суми отриманих населенням субсидій).

У липні 2013р. отримали субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг та електроенергії 6,1% загальної кількості сімей області.

За призначенням **субсидій готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива** у січні–липні 2013р. звернулося 20675 сімей, у т.ч. в міській місцевості – 6974, сільській – 13701 сім'я.

Призначено субсидії 18527 сім'ям (89,6% з числа тих, які звернулися), у т.ч. 6702 сім'ям у міській місцевості та 11825 сім'ям – у сільській місцевості. Загальна сума призначених субсидій готівкою становила 14736,2 тис.грн., у міській місцевості цей показник склав 6102,5 тис.грн., сільській – 8633,7 тис.грн.

Середній розмір призначеної субсидії готівкою на одну сім'ю у липні 2013р. становив 779,4 грн. (у червні 2013р. – 778,7 грн.).

Субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива в січні–липні 2013р. отримали 8867 сімей на суму 7456,7 тис.грн. Заборгованість бюджетів із виплати субсидій населенню готівкою на 1 серпня 2013р. становила 7552,6 тис.грн.

У січні–липні 2013р. **населенню нараховано плату за житлово-комунальні послуги** в сумі 300,3 млн.грн. Сплачено, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 336,6 млн.грн., що становило 112,1% нарахованих до сплати сум.

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг станом на 1 серпня 2013р. склала 98,2 млн.грн., термін якої у липні становив 2,3 місяця.

У липні 2013р. мали борг за 3 місяці та більше: за централізоване опалення та гаряче водопостачання – 33,5% власників особових рахунків, з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 22,4%, газопостачання – 15,6%, вивезення побутових відходів – 11,2%, централізоване водопостачання та водовідведення – 11%.

Населенням області у липні 2013р. сплачено **за спожиту електроенергію** 17,3 млн.грн. Заборгованість населення з оплати електроенергії на початок серпня 2013р. становила 6,4 млн.грн.

Ринок праці

За даними обласної служби зайнятості на обліку цієї установи на кінець серпня 2013р. перебувало 13,4 тис. безробітних громадян області, що на 2,3% менше ніж на кінець липня. Допомогу по безробіттю отримували 73,6% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області на кінець серпня 2013р. становив 2,28% населення працездатного віку, в міських поселеннях – 2,18%, у сільській місцевості – 2,47%.

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), заявлених підприємствами, установами й організаціями до служби зайнятості, на кінець серпня 2013р. становила 2 тис. проти 2,4 тис. на кінець липня 2013р. (на кінець

серпня 2012р. – 1,5 тис.).

Навантаження зареєстрованих безробітних на одне вільне робоче місце (вакантну посаду) на кінець серпня 2013р. зросло порівняно з попереднім місяцем в 1,2 раза і склало 7 осіб.

За сприяння державної служби зайнятості в серпні п.р. було працевлаштовано 0,9 тис. осіб проти 1,2 тис. осіб у липні. Серед працевлаштованих у серпні безробітних 55,7% становили жінки, 49% – молодь у віці до 35 років.

Частка працевлаштованих порівняно з липнем п.р. зменшилася на 1,5 в.п. та в серпні становила 5,9% громадян, які мали статус зареєстрованого безробітного в цьому місяці.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю впродовж серпня п.р., становила 11,2 тис. осіб. Середній розмір допомоги по безробіттю становив 967 грн., що дорівнює 84,4% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1147 грн.).

Демографічна ситуація

Чисельність наявного населення області на 1 серпня 2013р., за оцінкою, становила 991,7 тис. осіб.

За січень–липень 2013р. чисельність населення скоротилася на 3446 осіб, що в розрахунку на 1000 наявного населення становило 6 осіб. Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення – 3868 осіб. Водночас зафіксовано міграційний приріст населення – 422 особи.

Порівняно з січнем–липнем 2012р. обсяг природного скорочення збільшився на 305 осіб (на 8,6%) або з 6,1 до 6,7 особи на 1000 наявного населення.

У січні–липні 2013р. **міграційний приріст** населення становив 0,73 особи в розрахунку на 1000 наявного населення (у відповідному періоді 2012р. – 0,74 особи). Кількість прибулих на постійне проживання в область порівняно з січнем–липнем 2012р. зменшилась на 0,6%, вибулих – на 0,5%.

Охорона навколишнього природного середовища

У січні–червні 2013р. в атмосферне повітря області від стаціонарних джерел забруднення підприємств та організацій надійшло 7,7 тис.т забруднюючих речовин, що на 0,4 тис.т (на 5,1%) менше, ніж у січні– червні 2012р.

У середньому від діяльності одного підприємства у повітря надійшло 41,5 т забруднюючих речовин. У розрахунку на 1 км² припадає 315,3 кг викидів забруднюючих речовин, на одну особу – 7,8 кг.

У січні–червні 2013р. найбільше викинуто в атмосферне повітря оксиду вуглецю (37,6%), речовин у вигляді суспендованих твердих частинок (25,4%), сполук азоту (11,7%).

Викиди метану та оксиду азоту, які належать до парникових газів, склали 0,6 тис.т або 7,7% загального обсягу викидів забруднюючих речовин. Крім

того, в атмосферу надійшло 436,9 тис.т діоксиду вуглецю, який також має парникову дію.

Основними забруднювачами атмосферного повітря області були підприємства переробної промисловості (62,7% загального обсягу забруднюючих речовин), транспорту та зв'язку (12,4%), добувної промисловості (11,6%).

Найбільший обсяг викидів забруднюючих речовин надійшов в атмосферне повітря Голованівського району (51,2% загального обсягу викидів по області), м.Кіровограда (14,7%) та Світловодського району (6%).

У січні–червні 2013р. в області вироблено продукції, робіт та послуг **лісового господарства** на суму 28,1 млн.грн., що на 20,7% менше, ніж у січні–червні 2012р. Частка обсягів продукції лісозаготівель у загальних обсягах продукції лісового господарства становила 86,9%.

Найбільший обсяг виробленої продукції припадає на господарства Олександрівського – 7,2 млн.грн. (25,7% загального обсягу виробленої продукції в області), Знам'янського – 6,4 млн.грн. (22,7%), Маловисківського – 5,4 млн.грн. (19%), Голованівського – 4,4 млн.грн. (15,6%) районів.

Від усіх видів рубок заготовлено 69,8 тис.м³ ліквідної деревини, що на 18,5% менше, ніж у січні–червні 2012р. Обсяг заготівлі лісоматеріалів круглих становив 22,4 тис.м³, їх питома вага у загальних обсягах заготовленої ліквідної деревини склала 32,1%.

Обсяги заготівлі дров'яної деревини для технологічних потреб зменшились на 25%, дров для опалення – на 0,8% та становили відповідно 40,7 тис.м³ та 6,6 тис.м³.

Криміногенна ситуація

За повідомленням прокуратури, протягом січня–серпня 2013р. обліковано 13116 кримінальних правопорушень, з числа яких 12854 виявлено органами внутрішніх справ, 135 – органами прокуратури, 104 – органами, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства та 10 – органами безпеки.

Із загального числа зафіксованих правоохоронними органами кримінальних проявів 24,9% – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 58,2% становили злочини проти власності, 20,3% – злочини проти життя та здоров'я особи, 4,3% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 4,1% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 2,6% – злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 2,4% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту, 1,9% – злочини проти правосуддя, по 1,6% – злочини проти громадського порядку та моральності і злочини у сфері господарської діяльності, 1,3% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 0,8% – злочини проти громадської безпеки.

Протягом січня–серпня 2013р. скоєно 125 умисних вбивств і замахів на вбивство, 59 умисних тяжких тілесних ушкоджень та 16 зґвалтувань і замахів на зґвалтування.

Кількість випадків крадіжок становила 5816, шахрайств – 1009, грабежів – 317, розбоїв – 51 та хабарництва – 16.

Правоохоронними органами за цей період виявлено 24 особи, які скоїли злочин у складі 8 організованих груп і злочинних організацій; закінчено 8 кримінальних проваджень про кримінальні правопорушення, вчинені організованими групами і злочинними організаціями.

Кількість потерпілих від злочинів за січень–серпень 2013р. становила 10086 осіб, із числа яких 4357 – жінки, 1074 – особи похилого віку та інваліди 1 і 2 групи, 228 – неповнолітні та 89 осіб – діти до 14 років. Найбільша кількість потерпілих (59%) від крадіжок та шахрайств – відповідно 5121 та 828 осіб, серед яких 44% – жінки (2619 осіб). У дорожньо-транспортних пригодах, пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 199 осіб, з яких 49 осіб (24,6%) загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинуло 160 осіб, із числа яких 13,1% – у результаті нанесення умисних тяжких тілесних ушкоджень, 40,6% було вбито.

Серед виявлених осіб (2401), які вчинили злочини, 40,9% раніше вже ставали на злочинний шлях, з яких більше ніж кожний другий мав не зняту або непогашену судимість, 12,2% вчинили злочин у групі, 24,6% знаходились у стані алкогольного сп'яніння; 14,3% – жінки, 5,3% – неповнолітні. Питома вага працездатних осіб, підозрюваних у скоєнні злочинів, які на момент учинення злочину не працювали і не навчалися, становила 38,9%, безробітних – 33,9%.

Управління статистики у Світловодському районі